

OBSAH

PREDHOVOR	iii
POĎAKOVANIE	v
OBSAH	vii
PREHLAD SKRATIEK A POUŽÍVANEJ TERMINOLÓGIE	xi
I. ÚVOD	1
1. Vymedzenie problematiky a cieľov	1
2. Rozbor metodológie a prameňov	4
II. EMANCIPÁCIA EURÓPSKEJ ÚNIE V OBLASTI MEDZINÁRODNEJ BEZPEČNOSTI	7
1. Medzinárodný krízový manažment Európskej únie	8
1.1 Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika a Spoločná bezpečnostná a obranná politika v systéme Zmluvy o EÚ	8
1.2 Vývoj, ciele a zásady SZBP/SBOP	11
1.3 Vojenský krízový manažment EÚ – obsahové aspekty	14
1.3.1 <i>Spektrum operácií krízového manažmentu EÚ a jeho evolúcia</i>	14
1.3.2 <i>Terminológia a vymedzenie úloh krízového manažmentu</i>	15
1.3.3 <i>Európska bezpečnostná stratégia 2003 a Základný cieľ 2010</i>	20
1.4 Vojenský krízový manažment EÚ – inštitucionálne aspekty	23
1.4.1 <i>Obecne k inštitucionálnej štruktúre SBOP</i>	23
1.4.2 <i>Zvláštna bezpečnostno-politická infraštruktúra</i>	25
1.4.3 <i>Vojenská infraštruktúra</i>	27
1.4.4 <i>Ďalšie súčasti inštitucionálnej infraštruktúry SBOP</i>	28
1.4.5 <i>Realizačné postupy vojenských operácií Európskej únie</i>	29
1.4.6 <i>Financovanie vojenských operácií Európskej únie</i>	31
1.5 Vojenský krízový manažment EÚ – nástroje a právne nástroje SBOP	31
1.5.1 <i>Právne nástroje SBOP</i>	31
1.5.2 <i>Schvaľovací mechanizmus v oblasti SZBP/SBOP</i>	34
1.5.3 <i>Stála štruktúrovaná spolupráca</i>	34
1.6 Vojenský krízový manažment EÚ - kapacity a schopnosti	35
1.6.1 <i>Operatívne kapacity</i>	35
1.7 Civilný krízový manažment EÚ	40
2. Vzťahy s medzinárodnými organizáciami a tretími štátmi v oblasti medzinárodnej bezpečnosti	41
2.1 EÚ a Západoeurópska Únia	42
2.2 EÚ a Organizácia Severatlantickej zmluvy	43
2.2.1 <i>Princípy vzťahu NATO – EÚ: no duplication, no decoupling, no discrimination</i>	44

2.3	EÚ v systéme Organizácie Spojených Národov	46
2.4	EÚ a Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe	49
2.5	Účasť tretích štátov na krízovom manažmente EÚ	50
3.	Záverom kapitoly	51
III. K POSTAVENIU MEDZINÁRODNÝCH ORGANIZÁCIÍ OBECNE A EURÓPSKEJ ÚNIE KONKRÉTNE V SYSTÉME MEDZINÁROD- NÉHO PRÁVA		54
1.	Medzinárodné organizácie v systéme medzinárodného práva	56
1.1	Stručne k terminológii	56
1.2	Subjektivita medzinárodných organizácií ako evolutívny koncept	59
1.3	Subjektivita medzinárodných organizácií: niekoľko myšlienok k pôvodu, atribútom a rozsahu	61
	1.3.1 <i>Medzinárodná organizácia: (len) partikularizmus!?</i>	61
	1.3.2 <i>Elementy subjektivity medzinárodných organizácií</i>	68
2.	Medzinárodnoprávne postavenie Európskej únie	70
3.	Záverom kapitoly	74
IV. MEDZINÁRODNOPRÁVNE ASPEKTY VOJENSKÝCH OPERÁCIÍ SBOP		77
1.	Úvod	77
2.	Závazky medzinárodných organizácií: k identifikácii ich právneho základu	79
2.1	Závazky vyplývajúce z obecného medzinárodného práva	81
2.2	Závazky vyplývajúce zo zriaďovacích aktov	83
2.3	Závazky vytvárané organizáciou samotnou	83
3.	Medzinárodnoprávne aspekty vojenských operácií EÚ	86
3.1	Aspekty vyplývajúce z postavenia EÚ ako aktéra systému medzinárodného práva	86
	3.1.1 <i>Európska únia v systéme OSN</i>	87
	3.1.2 <i>EÚ v systéme kapitol VII. a VIII. Charty OSN</i>	87
	3.1.3 <i>Mandát operácie a súhlas prijímacieho štátu</i>	89
	3.1.4 <i>Dohoda o postavení ozbrojených síl (SOFA) a ďalšie medzinárodné dohody</i>	92
3.2	Aspekty formálne vnútroúnijného charakteru	95
	3.2.1 <i>Pravidlá použitia sily</i>	96
	3.2.2 <i>EU SOFA</i>	98
3.3	Ozbrojené sily EÚ - orgán Európskej únie?	99
4.	Záverom kapitoly	110

V. MEDZINÁRODNÉ HUMANITÁRNE PRÁVO A VOJENSKÉ OPERÁCIE EURÓPSKEJ ÚNIE	112
1. Úvod	113
2. Aplikácia medzinárodného humanitárneho práva v operáciách medzinárodných organizácií: prípad OSN a NATO	114
2.1 Medzinárodné humanitárne právo v kontexte operácií OSN	115
2.2 Medzinárodné humanitárne právo v kontexte operácií NATO	120
3. Medzinárodné humanitárne právo a vojenské operácie SBOP	121
3.1 Relevancia humanitárnych aspektov operácií SBOP	121
3.2 Pôsobnosť medzinárodného humanitárneho práva <i>ratione materiae</i>	125
3.3 Pôsobnosť medzinárodného humanitárneho práva <i>ratione personae</i>	130
3.3.1 <i>Spôsobilosť EÚ byť nositeľom záväzkov plynúcich z MHP a stupeň organizácie ako podmienka osobnej pôsobnosti</i>	130
3.3.2 <i>Európska únia ako strana ozbrojeného konfliktu?</i>	132
3.3.3 <i>K otázke statusu ozbrojených síl EÚ ako civilistov v zmysle MHP</i>	134
3.4 Právny základ a rozsah aplikovateľného humanitárneho práva	138
3.4.1 <i>Obyčajové MHP</i>	138
3.4.2 <i>Záväzky plynúce zo zakladajúcich zmlúv a ďalších právnych aktov</i>	139
3.4.3 <i>Zmluvné záväzky ako základ aplikácie MHP na jednotky EÚ</i>	145
4. Záverom kapitoly	151
VI. VYBRANÉ ASPEKTY MEDZINÁRODNOPRÁVNEJ ZODPOVEDNOSTI V KONTEXTE VOJENSKÝCH OPERÁCIÍ EÚ	153
1. Medzinárodné organizácie v systéme medzinárodnoprávnej zodpovednosti	153
2. Právne základy zodpovednosti medzinárodných organizácií v kontexte EÚ	157
3. Špecifiká zodpovednostného režimu v kontexte MHP	159
4. Medzinárodnoprávna zodpovednosť EÚ – analýza praxe	161
5. Niekoľko poznámok k zodpovednosti členských štátov	167
6. Záverom kapitoly	170
VII. ZÁVER	172
RESUMÉ	181
ABSTRACT	185
POUŽITÉ PRAMENE A LITERATÚRA	188
PRÍLOHY	215